Mikołaj Korch

Мікалай Корх

MIKOŁAJ KORCH

Ur. 21.06.1946 r. w Czechach Orlańskich. Pracował na kolei w Czeremsze oraz w Dobrowodzie. Od 1975 roku zamieszkały w Kraśkowszczyźnie (okolice Witowa). Nazwa ludowa wsi brzmi „Korchi „ i jest nazwą rodową rodu Korch zamieszkającego wieś od początku XX wieku.
Przez pewien czas, z przerwami, tworzył z konarów drzew dla potrzeb własnych i przyjaciół . Z chwilą odejścia na emeryturę coraz więcej czasu poświęcał swojej pasji, w rezultacie zaczął rzeźbić, czemu poświęca się całkowicie w ostatnich latach.

NAGRODY I OSIĄGNIĘCIA:
2007- III nagroda XIV Przeglądu Sztuki Nieprofesjonalnej Ziemi Hajnowskiej
2008 – wyróżnienie XV Przeglądu Sztuki Nieprofesjonalnej Ziemi Hajnowskiej
2009 – II nagroda XVI Przeglądu Sztuki Nieprofesjonalnej Ziemi Hajnowskiej
2010- I Nagroda XVII Przeglądu Sztuki Nieprofesjonalnej Ziemi Hajnowskiej
2012- II nagroda XVIII Przeglądu Sztuki Nieprofesjonalnej Ziemi Hajnowskiej
2004- zrealizowany został film o Mikołaju Korchu „Bajka za oknem" wg scenariusza Jarosława Kuptela

WYSTAWY:
1977 – wystawa z okazji 70 rocznicy lokomotywowni w Czeremsze
2005 – „Tajemnice lasu" wystawa w Dubiczach Cerkiewnych
2005- „Spójrz i zobacz" wystawa w Muzeum i Ośrodku Kultury Białoruskiej w Hajnówce

REALIZACJE POMNIKOWE:
1977 - Czeremcha – pomnik przy lokomotywowni z okazji Dnia Kolejarza
1985 – Dubicze Cerkiewne- pomnik poświęcony pamięci Żołnierzy Armii Czerwonej
1985 - Hajnówka- pomnik koło Komendy Policji
Witowo – pomnik na końcu wsi
2010 - Czechy Orlańskie – drewniany krzyż upamiętniający pożar wsi w 2000 r.

PRACE MIKOŁAJA KORCHA ZNAJDUJĄ SIĘ W ZBIORACH PRYWATNYCH I PAŃSTWOWYCH:

RZEŹBY:
Siedlce
Warszawa
Hajnówka- Muzeum i Ośrodek Kultury Białoruskiej

POMNIKI:
Czeremcha
Dubicze Cerkiewne
Hajnówka
Witowo
Czechy Orlańskie

ПРАЦЫ МІКАЛАЯ КОРХА ЗНАХОДЗЯЦЦА Ў КАЛЕКЦЫЯХ:

РАЗЬБА:
Седльцы
Варшава
Гайнаўка – Музей і Асяродак Беларускай Культуры

ПОМНІКАВЫЯ КАМПАЗІЦЫІ:
Чаромха
Дубічы Царкоўныя
Гайнаўка
Вітава
Чахі Арлянскія

МІКАЛАЙ КОРХ

Нарадзіўся 21.06.1946 г. У Чахах Арлянскіх. Працаваў на чыгунцы ў Чармсе і ў Дабраводзе. З 1975 году жыве ў Краськоўшчыне (ваколіцы Вітава). Побытавая назва вёскі – "Кархі" - з'яўляецца родавай назвай людзей, якія жывуць тут ад пачатку XX стагоддзя.
Займаўся вырабам побытавых рэчаў на свае патрэбы і патрэбы сваіх сяброў. З моманту адыходу на пенсію ўвесь свабодны час прысвячае свайму захапленню, заняўся разьбою.

УЗНАГАРОДЫ І ДАСЯГНЕННІ:
2007 - III узнагарода у XIV Аглядзе Непрафесійнага Мастацтва Гайнаўскай Зямлі
2008 – вылучэнне у XV Аглядзе Непрафесійнага Мастацтва Гайнаўскай Зямлі
2009 – II узнагарода у XVI Аглядзе Непрафесійнага Мастацтва Гайнаўскай Зямлі
2010 - I Узнагарода у XVII Аглядзе Непрафесійнага Мастацтва Гайнаўскай Зямлі
2012 - II узнагарода у XVIII Аглядзе Непрафесійнага Мастацтва Гайнаўскай Зямлі
2004 - створаны фільм пра Мікалая Корха "Казка за вакном" па сцэнары Ярaслава Куптэля

ВЫСТАВЫ:
1977 – выстава з нагоды 70-годдзя лакаматыўнага дэпо ў Чаромсе
2005 – „Таямніцы лесу" выстава ў Дубічах Царкоўных
2005- „Паглядзі і пабач" выстава ў Музеі і Асяродку Беларускай Культуры ў Гайнаўцы

ПОМНІКАВЫЯ КАМПАЗІЦЫІ:
1977 - Чаромха – помнік пры лакаматыўным дэпо з нагоды Дня Чыгуначніка
1985 – Дубічы Царкоўныя – помнік у памяць жаўнераў Чырвонай Арміі
1985 – Гайнаўка – помнік пры Каментатуры паліцыі
Вітава – помнік на канцы вёскі
2010 – Чахі Арлянскія – Драўляны крыж у памяць пажару вёскі 2000 г.

ISBN: 978-83-63609-28-3

Mikołaj Korch zbudował samodzielnie dom, zajmuje się też zdobieniem chat drewnianych , czerpiąc z tradycyjnych wzorów podlaskich. Jak mówi wyżył się na domu , który odremontował w 2002 roku. Każda strona tego domu ma inne zdobienia zaczerpnięte z oryginalnych chat m.in. w Starym Korninie, Trześciance, Trywieży, które najpierw fotografował a później starał się wiernie przenieść. Powstał dom choć bazujący na tradycji to jednak odrealniony, jak z bajki.
Od dzieciństwa podpatrywał u dziadka umiejętności ciesielskich, stolarstwa, krycia strzechą. Jako dorosły wykonał kilka strzech, m.in. w skansenie Sioło Budy, na ekspozycjach Muzeum i Ośrodka Kultury Białoruskiej w Hajnówce. Prowadził także niejednokrotnie warsztaty z tego zapomnianego rzemiosła.

Мікалай Корх пабудаваў дом, займаецца аздобамі драўляных хатаў, карыстаючы традыцыйныя ўзоры Падляшша. Як кажа, свае ўменні ў поўнай красе прадставіў, рамантуючы ў 2002 годзе старую хату. Кожны яе бок мае іншыя ўпрыгожанні, падгледжаныя на традыцыйных хатах, між іншым, у Старым Корніне, Трасцянцы, Трывежы. Спачатку фатаграфаваў аздобы, а пасля стараўся з дакладнасцю паўтарыць узор. У выніку з'явілася хата, родам з традыцыі, але рэканструяваная і нібыта з казкі.
З маленства прыглядаўся да працы дзядулі, які быў цесляй, сталяром, накрываў хаты страхою. У дарослым жыцці сам займаецца традыцыйным крыццём дахаў. Яго працу можна пабачыць у скансэне "Сяло Буды", на экспазіцыях Беларускага музея ў Гайнаўцы. Вядзе практычныя заняткі, навучаючы забытаму рамяству.

Dubicze Cerkiewne- pomnik poświęcony pamięci Żołnierzy Armii Czerwonej

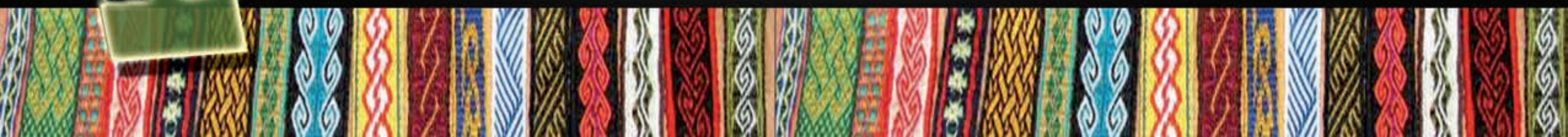
Дубічы Царкоўныя – помнік у памяць жаўнераў Чырвонай Арміі

Czechy Orlańskie – krzyż upamiętniający pożar wsi w 2000 r.

Чахі Арлянскія – крыж у памяць пажару вёскі 2000 г.

Pod wiatr - вецер

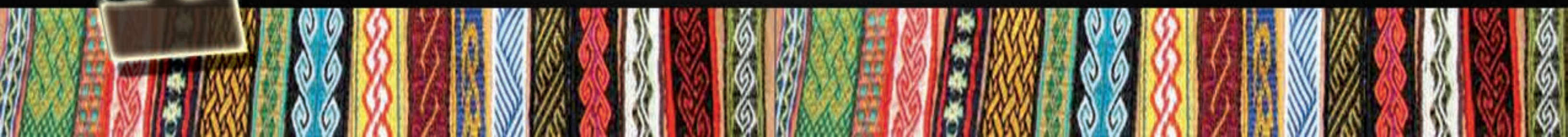
Bocian w ataku - бусел ў атацы

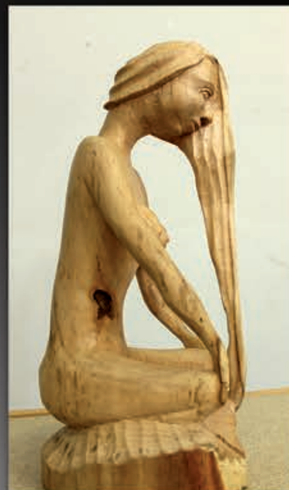

Traczowanie - трачка, 2006

Wstydliwa - няёмка

Osocznik- Вартаўнік, 2013

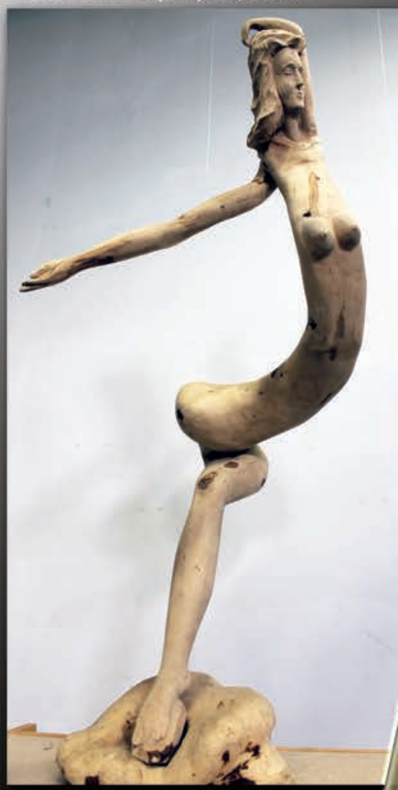

Mnich
- Манах 2013

Wędrowiec
- вандроўнік

Ewa
- Ева

1.

2.

3.

1. Podrywacz - бабнік

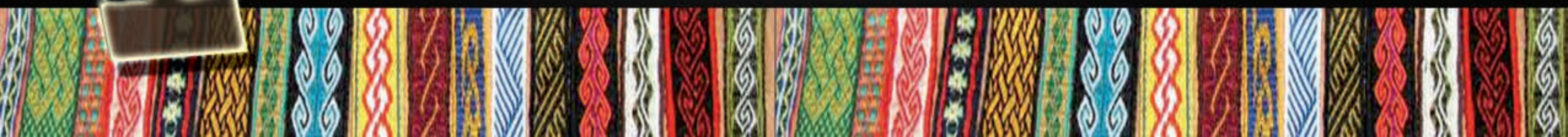
2. Łysiejący- які лысее

3. Dumna- Горда, 2009

4. Z bródką - з барадой, 2010

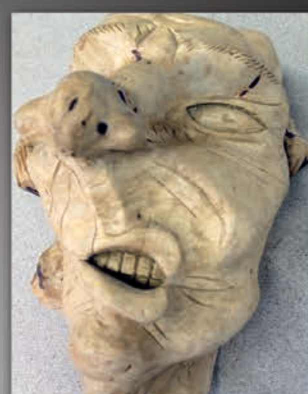
4.

1.

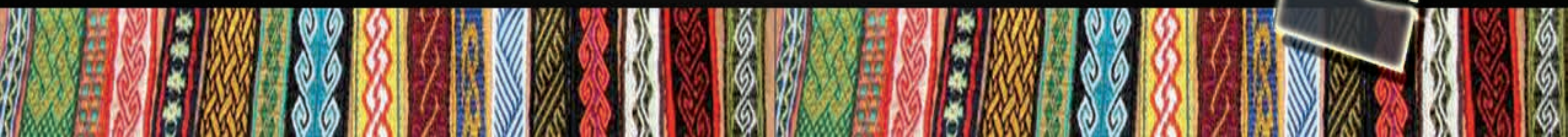
2.

1. Dumny- Горды

2. Schorowany- хворы

Mikołaj Korch to samouk, realizujący się na wielu polach. Zarówno rzeźby w drewnie, pomnikowych realizacji czy form użytkowych. Zaczynał w młodości od rysunków ołówkiem, szkicował podobizny osób, przerysowywał postaci ze zdjęć czy pocztówek. Później pojawiło się zamiłowanie do drewna. Przebywając w lesie, nie tylko pracował, ale obserwował, szukał krzywizn, zniekształceń, splątań i sęków w drzewach. Wędrując po lesie próbował zajrzeć w tajemnicę drzew, korzeni, pni. Czasem wracał do domu z konarem, który go zafascynował, i jeszcze w lesie widział w nim jakąś postać, czasem jedną, czasem - wiele. Nadanie jej formy, która zakiełkowała w wyobraźni, było tylko kwestią czasu i ...scyzoryka. Zniekształcenia, które tworzy sama natura stawały się pretekstem do popisu jego wyobraźni. "Gotowa" rzeźba, zmusza z kolei widza do włączenia wyobraźni, która dyktuje, buduje, maluje, pisze długie bajeczne opowieści, głównymi bohaterami których są wyrzeźbione postaci. Każda ma swój charakter, każda ma swoją historię.
Niekiedy materiałem wykorzystywanym przez Mikołaja Korcha jest beton. Szczególnie w większych realizacjach, pomnikowych, które można spotkać w kilku miejscowościach powiatu hajnowskiego. Mikołaj Korch tworzy dzieła o różnorodnej tematyce, świeckiej niekiedy religijnej, kiedy indziej ludowej, a nawet historycznej. Obok „Dumnej" głowy, roztańczonej kobiety, czy Lenina pojawia się przyczajona na gałęzi sowa albo postać mnicha. Przeważają jednak postaci kobiece, kobiety w każdym wieku, młode tancerki, matki z dzieciątkiem na rękach, czy staruszki. Jak mówi „Pan Bóg stworzył kobietę i wszystko w niej jest piękne".
Tworzy niekiedy sztukę użytkową, z pnia wyczaruje fotel albo ule dla pszczół w kształcie głów, czy zdobienia chat, nadokienniki, podokienniki, naroża, balustrady i inne.

Agnieszka Tichoniuk

Мікалай Корх – самавук, які прабуе свае сілы ў розных напрамках. Разьба ў дрэве, помнікавыя кампазіцыі або побытавыя рэчы. Пачынаў у маладосці ад малюнкаў алоўкам, маляваў людзей са здымкаў або паштовак. Пасля з'явілася любоў да драўніны. Будучы ў лесе, не толькі працаваў, але таксама назіраў, шукаў крывулькі, спляценні, дзівосныя формы, сучкі ў дрэвах. Вандруючы па лесе прабаваў адкрыць таямніцу дрэваў, каранёў, пнёў. Часам вяртаўся да хаты з веткаю, якая прыцягнула ўвагу, зачаравала, бо яшчэ ў лесе ўбачыў у ей прыхаваную постаць, часам - адну, іншым разам - некалькі. Потым, пры дапамозе сцізорыка, адкрываў форму, якую падказала фантазія. Дзівосныя формы, якія стварала сама прырода, былі базай да далейшай фантазіі. "Гатовая" разьба, у сваю чаргу, прымушае гледача ўключыць ваабражэнне, якое дыктуе, будуе, малюе, піша доўгія казачныя аповесці, галоўнымі героямі якіх выступаюць выразаныя постаці. Кожная мае свой характар, сваю гісторыю.
Часам матэрыялам, які выкарыстоўвае Мікалай Корх, з'яўляецца бетон. Асабліва пры вялікіх кампазіцыях, помніках, якія можна пабачыць на тэрыторыі Гайнаўскага павету. Працы Мікалая Корха маюць самую розную тэматыку – свецкую, часам рэлігійную, іншым разам народную, а нават гістарычную. Побач "Гордай" галавы танцуючай жанчыны або Леніна з'яўляецца прытаіўшаяся ў галінах сава. Аднак перавагу ў разьбе мае жаночая постаць ў розным узросце: маладая танцорка, маці з дзіцём на руках, або старушка. Як кажа, "Бог стварыў жанчыну, і ўсё ў ей - прыгажосць".
Часам стварае прыкладное мастацтва – з пня вычаруе крэсла, або вуллі для пчол у форме галавы, або упрыгожанні хаты, надваконнікі, падваконнікі, навугольнікі, балюстрады і г.д..

Агнешка Тіханюк

WYSTAWA VII 2013 - VIII 2013

Stowarzyszenie Muzeum i Ośrodek Kultury Białoruskiej w Hajnówce
17-200 HAJNÓWKA, ul. 3 Maja 42
muzeumbialoruskie@home.pl
www.muzeumbialoruskie.hajnowka.pl

Projekt graficzny /foto: Agnieszka Tichoniuk / Графічны праект /фото : Агнешка Тіханюк
Tłumaczenia: Natalia Gierasimiuk / Пераклад: Наталля Герасімюк

ISBN 978-83-63609-28-3

Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji

Projekt realizowany jest dzięki dotacji Ministra Administracji i Cyfryzacji w ramach realizacji zadania pn. *"Białoruski Alfabet Sztuki"*.